استخاره

راه گشای نبوی در تصمیم گیری ها

ویژه اهل سنت

دکتر عبیدالله بادپا

سنی بوک_بزرگترین مرجع کتب و نرم افزار اسلامی

www.sunnibook.net

آدرس اینترنتی	عنوان سایت
www.SunniBook.net	سنی بوک | دریافت سریع کتب اهل سنت
www.SunnatDownload.com	سنت دانلود | مرکز دانلود فایل های اسلامی
www.Aqeedeh.com	عقیده | کتابخانه آنلاین اهل سنت
www.SunniOnline.us	سنی آنلاین | پایگاه اطلاع رسانی اهلسنت ایران
www.SunnatOnline.com	سنت آنلاین | دریافت آخرین اخبار و مقالات اهل سنت
www.SunniWeb.org	سنی وب | مرکز طراحی و آموزش سایت های اهل سنت

این کتاب

ازکتابخانه سنی بوک دانلود شده برای دریافت کتب بیشتر مارا از طریق آدرس اینترنتی و کانال تلگرام سنی بوک دنبال کنید.

آدرس اینترنتی : www.SunniBook.net

کانال تلگرام : https://telegram.me/sunnibookarchive

با کلیک روی موضوع به صفحه مربوطه منتقل میشوید

مقدمه.......... ۲
نماز استخاره ۳
معنی استخاره.......... ۳
معنی شرعی استخاره: ۳
شرح تعریف:.......... ۳
مشروعیت نماز استخاره.......... ٤
حقیقت استخاره و اهمیت آن.......... ٥
رابطه استخاره با توحید باری تعالی.......... ٥
حکم استخاره و فضیلت آن ٦
استخاره در چه اموری مستحب است؟.......... ٦
قصه ازدواج حضرت زینب(رضی الله عنها) ۷
استخاره قبل از آغاز هر امر مباح.......... ۷
روش نماز استخاره ۸
دعای استخاره.......... ۸
الفاظ دعا ۹
برخی از آداب و مسائل استخاره.......... ۱۰
تکرار استخاره.......... ۱۰
چند نکته.......... ۱۰
استخاره برای ازدواج ۱۱
استخاره های غیر مشروع.......... ۱۲
۱-استخاره قرآنی ۱۲
۲-استخاره با فالنامه ها.......... ۱۳
۳-استخاره با تسبیح ۱۳
٤-استخاره به خواب ۱۳
٥-استخاره طالع بینی.......... ۱۳

بسْمِ الله الرّحمن الرّحيم

مقدمه

الله تبارک و تعالی انسان را آفریده و برای هدایت و راهنمایی او پیامبران را فرستاده است و در آخر همه آنها خاتم پیامبران رسول مکرم اسلام،حضرت محمد صلی الله علیه و آله و سلم با دین و احکامی جامع و شامل برای تمام ابعاد زندگی مبعوث شده است.سعادت حقیقی دنیا و آخرت از آن کسی است که در کردار و رفتار و تمام شؤون زندگی خویش،گفتار و رهنمودهای پیامبر اسلام صلی الله علیه و آله و سلم را فرا راه خویش قرار دهد.

یکی از رهنمودهای زیبای خاتم پیامبران خواندن نماز استخاره در مواقع تردد و کشمکش های ذهنی است،انسان مؤمن وقتی برای انجام دادن یا انجام ندادن یک کار در یک دو راهی قرار می گیرد،عمل استخاره مطابق سنت پیامبر بهترین راه حل برای اوست.

در این کتابچه روش استخاره ی نبوی به اختصار بیان شده است تا عموم مسلمانان در مواقع سردرگمی و کشمکش های ذهنی از این ارمغان نبوی استفاده نمایند.ضمن آن به استخاره های غیر مشروع نیز اشاره شده است تا از آنها اجتناب ورزند.

امیدواریم الله تعالی رساله مذکور را در راستای احیای سنت های حضرت خاتم صلی الله علیه و آله و سلم شرف قبولیت عنایت بفرماید.

« اللَّهُمَّ تَقَبَّلْهُ عندک وَ بارک فِيهِ وَاجْعَلْهُ فِي مِيزَانِ حَسَنَاتِي »

آمین یا رب العالمین.

عبید الله بادپا

متكئا على اسطوانة سيدتنا عائشه(رضي الله عنها في المسجد النبوي الشريف

نماز استخاره

در دین اسلام علاوه بر نماز های فرائض پنجگانه،نماز های نفل خیلی وسیع است،مثلا جایز است که بنده مؤمن غیر از اوقات مکروه(هنگام زوال آفتاب و وقت طلوع و غروب آفتاب)در هر زمان و اغلب مکان ها نماز نفل بخواند و از طریق آن قرب الهی را حاصل نماید.اما بعضی از نوافل،به زمان ها و مکان ها،اوضاع و احوال مخصوصی خوانده می شوند، بنابراین با نام و عنوان خاصی در مفاهیم شرعی و منابع دینی شهرت دارند مانند:تحیة الوضوء(نفل دوگانه پس از وضو)،تحیة المسجد(دو رکعت نفل هنگام وارد شدن در مسجد)،نماز توبه ، نماز باران،نماز آیات هنگام کسوف و خسوف و غیره.یکی از نماز های نفل،نماز استخاره است.

معنی استخاره

معنی لغوی استخاره:واژه استخاره از ماده«خیر»گرفته شده است که دارای معنی وسیع و گسترده ای است،چون هر چیز پسندیده و بهتر نفع و سود مادی خصلت و عادت معنوی را(خیر)می گویند؛پس استخاره یعنی امر پسندیده و بهتر را طلب نمودن.

معنی شرعی استخاره: طبق روش پیامبر صلی الله علیه و آله و سلم از الله تعالی طلب انتخاب کاری که برای بنده بهتر و آسان تر است.

شرح تعریف:

برای انجام اعمال و وظایفی که فرض و واجب اند مثل نماز های فرض،حج فرض،خدمت پدر و مادر و غیره هیچ گونه استخاره ای لازم نیست بلکه انجام دادن آنها ضروری و لازم است. و استخاره تنها در امور مباح،مشروع است مانند اینکه به فلان سفر مباح بروم یا نه ؟ به فلان شغل مباح و جائز بپردازم یا خیر ؟

در امور مباح فقط از الله تعالی خواسته می شود که بهترین کار را برای بنده تشخیص داده و آن را برای وی میسر گرداند،زیرا الله تعالی خالق و مالک بنده ی

خـود، مهربـان و لطيـف اسـت و مصـلحت و نيازهـای بنـده را بهتـر مـی دانـد؛**« وَاللَّهِ يَعْلَمُ وَ أَنْتُمْ لاَ تَعْلَمُونَ ».**

عمـل اسـتخاره بايـد طبـق روش و سـنت پيـامبر اسـلام صـلی الله عليـه و آلـه و سـلم انجـام بگيـرد كـه هـم موجـب اجـر و ثـواب اسـت و هـم سـهل و آسـان اسـت و از تمـام روش های خود ساخته و غير شرعی بايد پرهيز شود.

مشروعيت نماز استخاره

قبـل از بعثـتِ آن حضـرت صـلی الله عليـه و آلـه و سـلم مشـركان عـرب بـه رسـوم و سـنن جاهلانـه ی بسـياری اعتقـاد داشـتند و عمـل بـه آنهـا را موجـب اجـر و ثـواب مـی پنداشتند.

يكـی از آن رسـم هـا اسـتفاده از تيرهـای مخصـوص بـرای اسـتخاره،بخت آزمـايی و تقسيم سـهام بـود.از انـواع متعـدد ايـن تيـر هـا مـی تـوان بـه سـه چوبـه تيـری اشـاره كـرد كـه بـر يكـی«افعـال»(انجـام بـده) و برديگـری«لا تفعـل»(انجـام نـده) نوشـته بـود و سـومی نوشـته ای نداشت.مشـركان آن زمـان هرگـاه مـی خواسـتند كـاری انجـام بدهنـد يـا بـه سـفری برونـد بـه وسـيله ی ايـن تيرهـا اسـتخاره مـی كردنـد كـه آيـا آن كـار يـا سـفر انجـام بگيـرد يـا خيـر ؟ در آيـه ٦سـوره مائـده [١] ايـن روش اسـتخاره ضـمن ديگـر اعمـال زشـت و حرام آنها برای هميشه ممنوع ناجائز اعلام گرديد.[٢]

از آنجـايی كـه اسـلام آخـرين و كـاملترين ديـن الهـی اسـت و آئـين پسـنديده و برگزيـده بـرای جهانيـان اسـت،يكی از ويژگـی هـای آن اصـلاح و تعـديل رسـوم و اعمالی است مردم در زمان جاهليت

بـر آن عمـل مـی كردنـد و بـا در نظـر داشـت نيـاز مـردم بـه ايـن اعمال،حـذف كلـی آنهـا ممكـن نبـود،دين اسـلام تـا جـائی كـه امكـان پـذير بـود عـادات و رسـومی از ايـن قبيل

---

[١] «وَ أَنْ تَسْتَقْسِمُوا بِالْأَزْلَامِ ذَلِكُمْ فِسْقٌ»
[٢] برای تفصيل بيشتر بنگريد:تفسير القرطبي،ج٦،ص٥٨

را تعدیل و اصلاح می کرد و امور نادرست و شرایط قبیح را از آن اعمال می زدود؛از این دسته از اعمال می توان مناسک حج و عمره را نام برد.

دسته دیگر از آن اعمال و رسوم که از قبیل شرک و خرافات بودند در دین اسلام حرام و باطل اعلام می گردید و همزمان با تحریم آنها،روش و عملکرد بهتر و مناسب تری را به عنوان جایگزین مشروع قرار داده می شد،مانند استخاره مشرکان عرب که بجای آن استخاره اسلامی مشروع گردید.

حقیقت استخاره و اهمیت آن

وقتی بنده مؤمن در انجام کاری مباح و جائز دچار شک و تردید می شود که آن کار مباح را انجام دهد یا خیر،یا در اختیار نمودن یکی از دو امر مباح متردد می شود یا کاملا با بن بست مواجه می گردد،در چنین مواردی نماز و دعای استخاره بهترین نعمت و عطیه الهی و آسان ترین روش و راه حل نبوی است.بنده در حقیقت با ادای نماز استخاره و دعا،قضیه و مشکل خود را به خداوند می سپارد و از ذات باری تعالی راهنمایی و دستگیری می طلبد.

رابطه استخاره با توحید باری تعالی

از آنجایی که اسلام دین یکتاپرستی است،درهر یک از اعمال و احکام آن راز یکتاپرستی نهفته است؛در عمل استخاره بنده مؤمن گویا عقیده توحید خویش را عملا در بارگاه خالق لایزال به نمایش می گذارد با این باور و پندار که او بنده عاجز خدا است خداوند متعال حال و آینده و نفع و زیان او را بهتر می داند،از این رو به وسیله نماز و دعا از پروردگارش می خواهد که او را در هنگام قرار گرفتن در بیراهه یا چند راهه راهنمایی نموده و مورد الطاف و عنایات خاص قرار دهد و آسان ترین و بهترین راه و گزینه را در قلب بنده القاءکند و آن گزینه را موجب اطمینان و آرامش قلب او قرار دهد و از انجام بد و پشیمانی و ذلت و رسوایی در دنیا و آخرت حفاظت نماید .

با نماز و عمل استخاره بنده یقین پیدا می کند که آری!او پروردگاری دارد که در بارگاه او کسی محروم نمی شود قرب آن ذات امن ترین پناه گاه است و درگاهش همیشه و برای هر کس باز است.

حکم استخاره و فضیلت آن

استخاره از دیدگاه فقه اسلامی سنت و مستحب است و از احادیث قولی آن حضرت صلی الله علیه و آله و سلم ثابت است.

حضرت جابر رضی الله عنه روایت می کند:**«كـان رَسُولُ اللَّهِ صَـلَّي اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ وَ سلّم يُعَلِّمُنَا الاِسْتِخَارَةَ كَمَا يُعَلِّمُنَا السُّورَةَ مِنَ الْقُرْآنِ ».**[1] آن حضرت صلی الله علیه و آله و سلم استخاره را همچون سوره های قرآن به ما می آموخت.

حضرت سعد بن ابی وقاص رضی الله عنه روایت می کند:آن حضرت صلی الله علیه و آله و سلم فرمودند:**« مِنْ سَعَادَةِ ابْنِ آدَمَ اسْتِخَارَتُهُ اللَّهَ ».**[2] از سعادت و خوشبختی انسان این است که از الله تعالی کار خیر و بهتر را بخواهد.

حضرت ابوبکر صدیق رضی الله عنه روایت می کند:آن حضرت صلی الله علیه و آله و سلم وقتی اراده انجام کاری داشتند با این کلمات دعا می فرمودند:**«اللهُمَّ خِرْلِي واخْتَرْلِي».**[3] پروردگارا!تو برای من خیر را مقدر بگردان و انتخاب بفرما.

استخاره در چه اموری مستحب است؟

در روایت حضرت جابر رضی الله عنه وارد شده است:**« كـان رَسُولُ اللَّهِ صَلَّي اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ وَ سلّم يُعَلِّمُنَا الاستخاره فِي الْأُمُورِ كُلِّهَا ».**[4] از ظاهر این

---

[1] صحیح البخاری،کتاب التهجد،باب ۲۵
[2] مسند احمد،حدیث شماره:۱٤٤٤
[3] سنن الترمذی،کتاب الدعوات،باب ٥٩
[4] صحیح البخاری،کتاب الدعوات،باب ٤٨.

حدیث معلوم می شود که بنده مؤمن در هر عمل باید استخاره کند،اما علما گفته اند که بعضی امور و اعمال در شریعت اسلام چنانند که بنده لزوما

باید آنها را انجام دهد،مانند فرایض و واجبات و بعضی دیگر مانند شرک و کفر،بدعات و خرافات، گناهان کبیره و صغیره از امور محرمات و منهیات هستند که بنده باید از آنها پرهیز کند؛ بنابراین استخاره فقط در امور مباح مشروع است و مراد از حدیث مذکور این است که بنده مؤمن در انجام امور مباح- خواه بزرگ باشند یا کوچک،مهم باشند یا غیر مهم-باید از الله تعالی راهنمایی بخواهد تا انجام آن عمل با برکت و میمون گردد و فرد و عاقبت بد در امان بماند.

قصه ازدواج حضرت زینب(رضی الله عنها)

وقتی که از طرف آن حضرت صلی الله علیه و آله و سلم به حضرت زینب مژده و اشاره ازدواج رسید،او گفت:« **مَا أَنَا بِصَانِعَةٍ حتي أَسْتَأْمِرَ رَبِّي** »؛ من تا از پروردگارم راهنمایی طلب نکنم،هیچ کاری نمی کنم.

سپس به نماز خانه اش رفت و به نماز مشغول شد،آنگاه آیات قرآن نازل شد.[1]

در صورتی که نکاح با پیامبر صلی الله علیه و آله و سلم سراسر خیر و سعادت بود اما حضرت زینب بر سنت پیامبر صلی الله علیه و آله و سلم عمل کرد و از سوی پروردگار نیزپاداش نقد و به موقع به او رسید و آن این که نکاحش در آسمان ها خوانده شد.

استخاره قبل از آغاز هر امر مباح

قبل از این یادآور شدیم که استخاره در امور مباح و سنت ومستحب است لذا هر زمان کسی بخواهد کاری از قبیل تجارت،سفر،خرید کالای خاص،خواستگاری و غیره انجام دهد قبل از آغاز آن عمل استخاره کند یعنی در ابتدا قضیه را به دست الله بسپارد،این در صورتی است که قلب انسان برای انجام کار مطمئن باشد.در این

[1] صحیح مسلم،شرح نووی ۲۲۹/

صورت باز هم استخاره مستحب است تا آینده آن عمل نزد الله بیمه گردد.اما اگر قلب انسان در انجام دادن یا ندادن کاری یا در انتخاب گزینه ی مناسب در قضیه ای متردد باشد در چنین صورتی قبل از شروع آن عمل باید به نماز و دعاء استخاره متوسل شود که در این هنگام نماز و دعا بهترین وسیله راحت و آرامش است.

روش نماز استخاره

در ابتدای حدیث جابر رضی الله عنه آن حضرت صلی الله علیه و آله و سلم فرمودند:« **إذَا هَمَّ أحدكم بِالْأَمْرِ فَلْيُرَ كع رَكْعَتَيْنِ مِنْ غَيْرِ الْفَرِيضَةِ** »؛وقتی کسی از شما اراده انجام کار مباحی را داشته باشد دو رکعت غیر فرض یعنی نفل بخواند.

معنی حدیث این است که به طور مستقل دو رکعت نماز به نیت استخاره بخواند.بهتر است در رکعت اول بعد از سوره فاتحه سوره کافرون و در رکعت دوم بعد از سوره فاتحه سوره اخلاص را بخواند.[1] و بعضی علما گفته اند که در رکعت اول بعد از فاتحه آیه ٦٨سوره قصص [2] و در رکعت دوم آیه ٣٦سوره احزاب [3] را بخواند.

البته اگر آیات یا سوره ی دیگری بخواند اشکالی ندارد و نماز استخاره درست است.

دعای استخاره

بعد از نماز استخاره دعای استخاره را بخواند و سعی کند که دعای استخاره با معنی خوانده شود.

---

[1] الأذکار النووی ص ٦٨.

[2] «وَ رَبُّكَ يَخْلُقُ مَا يَشَاءُ وَ يَخْتَارُ مَا كَانَ لَهُمُ الْخِيَرَةُ سُبْحَانَ الله وَ تَعَالَى عَمَّا يُشْرِكُونَ»

[3] وَمَا كَانَ لِمُؤمِنٍ وَ لاَ مُؤْمِنَةٍ إِذَا قَضَى اللهُ وَ رَسُلُهُ أَمْرَا أَنْ يَكُونَ لَهُمُ الْخِيَرَةُ مِنْ يَعْصِ الله وَ رَسُولَهُ فَقَدْ ضَلَّ ضَلاَلاً مُبِينًا»

در ابتدای دعای استخاره و وسط آن جمله ی« **اللَّهُمَّ إِنْ كنت تَعْلِيمِ إِنَّ هَذَا الْأَمْرَ** »وجود دارد در این جا به جای«**الأمر**»آن عمل مباح یا اراده را ذکر کند:مثلا:«**أن هذا السفر**»یا«**أن هذه التجارة**».

اگر قادر به ادای الفاظ به زبان عربی نیست،به تصور آن عمل در دل اکتفا کند.

الفاظ دعا

اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْتَخِيرُكَ بِعِلْمِكَ وَ أَسْتَقْدِرُكَ بِقُدْرَتِكَ وَ أَسْأَلُكَ مِنْ فَضْلِكَ الْعَظِيمِ فَإِنَّكَ تَقْدِرُ وَلَا أَقْدِرُ وَتَعْلَمُ وَ لَا أَعْلَمُ وَأَنْتَ عَلَّامُ الْغُيُوبِ،اللَّهُمَّ إِنْ كُنْتَ تَعْلَمُ أَنَّ هَذَا الْأَمْرَ خَيْرٌ لِي فِي دِينِي وَ مَعَاشِي وَ عَاقِبَةِ أَمْرِي وَ قَالَ عَاجِلِ أَمْرِي و آجِلِهِ فَقْدُرْهُ لِي ثُمَّ بَارِك لِي فِيهِ،وَ إِنْ كُنْتَ تَعْلَمُ أَنَّ هَذَا الْأَمْرَ شَرّ لِي فِي دِينِي وَ مَعَاشِي وَ عَاقِبَةِ أَمْرِي وَ فِي عَاجِلِ أَمْرِي وَ آجِلِهِ فَصْرِفْهُ عَنِّي وَاصْرِفْنِي عَنْهُ وَاقْدُرْ لِي الْخَيرَ حَيْثُ كَانَ ثُمَّ أرضِنِي بِهِ.[1]

ترجمه:بار الها!من از تو به وسیله علم تو خیر طلب می کنم و با نظر به قدرت تو از تو توانایی می طلبم و از فضل بزرگ تو از تو سؤال می کنم،همانا تو قادر هستی و من ناتوانم،تو هر چیز را میدانی و من هیچ نمی دانم،تو امور پوشیده را خوب می دانی بار الها!تو می دانی اگر این کار(سفر یا تجارت)در دین، زندگی،انجام ودر حق دنیا آخرت برایم بهتر است،پس انجام دادن آن را برایم مقدور بگردان و آن را برای من آسان بگردان و مایه ی برکت بفرما و اگر تو می دانی که این کار در دین،زندگی،انجام و در حق دنیا و آخرتم بد است پس آن را از من دور بگردان.و مرا از آن منصرف بگردان و خیر را هر جا که باشد برایم مقدر کن و مرا به آن راضی بگردان.

---

[1] سنن الترمذی،ابواب الوتر؛سنن ابن ماجة،کتاب إقامة الصلاة،باب ۱۸۸

برخی از آداب و مسائل استخاره

وقتی استخاره کننده به الله ایمان راسخ و یقین کامل داشته باشد و با حضور قلب و توجه به معنی،نماز استخاره و دعا را بخواند،الله تعالی در حین نماز یا دعا و یا بعد از فراغت از آن،قلب وی را به یک سو متمایل می گرداند،پس تمایل قلب به هر سو که باشد،با توکل بر الله بر همان عمل کند؛ ان شاءالله در آن خیر خواهد بود.

تکرار استخاره

اگر گاهی،انسان بعد از نماز و دعای استخاره باز هم متردد بماند در این صورت اگر وقت و فرصت دارد می تواند عمل استخاره را تکرار کند و لازم است بیشتر به دعا و تضرع متوسل شود و دعاهای معروفی مانند یا **مقلب القلوب** را بار بار تکرار کند.

هنگام تردد و تحیر،مشورت با دیگران نیز سودمند است که در ادامه به آن اشاره خواهیم کرد.

چند نکته

۱-لازم نیست که بعد از نماز و دعای استخاره،شخص در خواب چیزی ببیند؛دیدن خواب و غیره قطعاً جزء استخاره نمی باشد.

البته اگر استخاره کننده پیرامون آن عمل مباح در خواب چیزی دید و به سبب آن به یک سو تمایل قلبی پیدا کرد،خوب است؛ اگر خواب هیچ تاثیری در رفع تردد او نداشت،آنگاه از انسان خیر خواه و دانایی تعبیر و تفسیر خواب را بپرسد با اطمینان خاطر بر آن عمل کند.

۲-اگر شخص در سفر است یا به سببی دیگر بسیار عجله دارد و نمی تواند نماز و دعای استخاره را با کیفیت خاص بخواند،در چنین مواردی جایز است فقط به دعای استخاره اکتفا کند یا غیر از آن دعای مختصری مانند**«اللَّهُمَّ خِرلِي واخْتَرْلِي»** را بخواند.

۳-اگـــر کســـی دعـــای اســـتخاره را حفـــظ نداشـــت هـــم مـــی توانـــد بـــه ایـــن دعـــای مختصـــر اکتفا کند یا از روی نوشته همان دعا را بخواند.

٤-لازم اســـت شـــخص در دعـــای اســـتخاره ماننـــد دیگـــر ادعیـــه،تمام آداب دعـــا را رعایـــت کنـــد؛مثلا:در ابتـــدای دعا،حمـــد و ثنـــا و بزرگـــی بـــاری تعـــالی را خـــوب بیـــان کنـــد و درود و ســـلام رابـــر پیـــامبر صـــلی الله علیـــه و آلـــه و ســـلم فرامـــوش نکنـــد و حضـــور قلـــب و حسن ظن داشته باشد.

٥-شخصـــی کـــه در انجـــام دادن یـــا تـــرک کـــاری جـــائز،حیران ومتـــردد اســـت،این مســـئله مربـــوط بـــه خـــود اوســـت و بنـــابراین بـــرای حـــل آن بایـــد خـــودش اســـتخاره کنـــد و متوســـل شـــدن بـــه شخصـــی دیگـــر بـــرای اســـتخاره ســـودی نـــدارد البتـــه طلـــب دعـــا و مشـــورت با دیگران

ســـنت اســـت و امـــری پســـندیده،بلکه مناســـب اســـت کـــه اســـتخاره بـــا استشـــاره تـــوأم باشـــد،چه،در دیـــن اســـلام ماننـــد اســـتخاره بـــه مشـــورت و نظـــر خـــواهی از اهـــل فضـــل و تجربـــه نیـــز تأکیـــد شـــده است.مشـــوره و نظـــر یـــک انســـان بـــا تجربـــه و خیرخـــواه چـــه بســـا بهترین رهگشا قرار می گیرد.

استخاره برای ازدواج

روش اســـتخاره کـــه در ایـــن کتابچـــه بیـــان شـــده اســـت بـــرای تمـــام کارهـــای بـــزرگ وکوچـــک اســـت،اما علامـــه جـــزری رحمـــة الله در کتـــاب گرانســـنگش **«الحصـــن الحصـــین»** برای استخاره در امر ازدواج روش و آداب مخصوصی بیان کرده است.

پســـر یـــا دختـــری جـــوان کـــه دربـــاره ازدواج متحیـــر باشـــد و نمـــی دانـــد چـــه کـــار کنـــد و چه جائی را انتخاب کند، در آن صورت طبق روش مزبور عمل نماید.

علامـــه جـــزری رحمـــة الله علیـــه مـــی فرمایـــد: هرگـــاه فـــردی اراده اســـتخاره نكـــاح کنـــد بـــه هرجـــا کـــه پیـــام خواســـتگاری فرســـتاده اســـت آن را پوشـــیده نگـــه دارد ســـپس طبـــق ســـنت وضـــو بگیـــرد حســـب توفیـــق نمـــاز بخوانـــد بعـــد از حمـــد و ســـتایش الله کلمـــات ذیـــل را در دعـــاء بخوانـــد:**إِنَّـــكَ تَقْـــدِرُ وَ لَا أَقْـــدِرُ وَ تَعْلَـــمُ وَ لَا أَعْلَـــمُ وَ أَنْـــتَ عَـــلَّامُ الْغُيُـــوبِ فَـــإِنَّ رَأَيْـــتَ أَنَّ**

فُلَانَـةً (نـام آن بـانورا بگیـرد) **خَيْـراً لِـي فِـي دِينـي وَ دُنيَـايَ وَ آخِرَتـي فَاقْـدُرْهَا لِـي وَ إنْ كَانَ غَيرُها خَيْراً مِنْهَا لي فِي دِيني وَ آخِرَتي فَاقْدُرْهَا لي.**[۱]

ترجمـه:الهی!تو توانـایی و مـن نـاتوانم تـو میـدانی و مـن نمـی دانـم و تـو داننـده غیـب هسـتی،پروردگارا!اگر ازدواج بـا فـلان زن(نـامش را ذکـر کنـد)باعث خیـر دیـن و آخـرت پس همان را مقدر گردان.

استخاره های غیر مشروع

در بـین مـردم روش هـای متعـددی در بـاب اسـتخاره رایـج اسـت کـه اغلـب آنهـا غیـر مشـروع و از بـاب بـدعت هـا و خرافـات هسـتند و بایـد از آنهـا اجتنـاب ورزیـد و بـه جـای آنهـا بـر سـنت پیـامبر صـلی الله علیـه و آلـه و سـلم عمـل نمـود و آن را رایـج کـرد تـا خیر دنیا و ثواب آخرت حاصل گردد.

در ایـن جـا بـه طـور خلاصـه بـه برخـی از روش هـای غیـر مشـروع اشـاره ای مـی کنیم.

۱ـاستخاره قرآنی

بعضـی از مـردم بـه وسـیله قـرآن مجیـد اسـتخاره میکننـد،چاپ هـای مخصوصـی از قـرآن مجیـد در کتابفروشـی هـا بـه فـروش مـی رسـد کـه در بـالای صـفحات سـمت راسـت آنهـا کلمـاتی از قبیل(انجـام بـده)،(انجام نـده)،(آغاز کـار خـوب اسـت)و غیـره نوشته است.

ایـن کلمـات کـاملا ماننـد واژه هـایی اسـت کـه مشـرکان عـرب بـر تیرهـای مخصوص بخت آزمایی می نوشتند و اسلام آن عمل را حرام اعلام نمود.۱

در بعضـی نسـخه هـای قـرآن بـر بـالای بعضـی صـفحات(خوب)و در بعضـی (بـد) نوشـته شـده اسـت کـه ایـن روش اسـتخاره نیـز ناجـائز و غیـر مشـروع اسـت و بـی احترامی به قرآن مجید می باشد و باید از آن اجتناب کرد.

[۱] الحصن الحصین،(ترجمه فارسی)ص ۱۳۲.

۲-استخاره با فالنامه ها

برخی از مردم کتاب هایی مانند دیوان حافظ و مثنوی یا منتخب اشعاری از آنها که به صورت فالنامه تهیه شده است،عمل استخاره را انجام می دهند که همه این روش ها بدعت و خرافات و بی اساس هستند.

۳-استخاره با تسبیح

در این روش استخاره کننده مقداری از دانه های تسبیح را در کف دستش قرار می دهد و عمل و اراده خویش را بر آنها تلفظ می کند و سپس به شمارش دانه ها می پردازد،اگر دانه ها فرد باشند از آغاز عمل اجتناب می کند و اگر زوج باشند به زعم این که کارخیر است آن را شروع می کند؛این روش هم خرافه و بی اساس است.

٤-استخاره به خواب

استخاره کننده با اوراد خاصی یا بدون آن می خوابد ودر خواب شبحی یا چیزی مانند آن می بیند،اگر آن شبه سفید رنگ باشد،علامت خیر است و شخص کار خود را شروع می کند واگر سیاه رنگ باشد، علامت بد است.

این هم روش بی اساس و غیر مشروع است.

٥-استخاره طالع بینی

بعضی از انسان های از خدا بی‌خبر و گمراه با ادعاهایی دروغین مبنی بر اینکه به وسیله علم ستاره شناسی و غیره بخت و طالع مردم را معلوم می کنند،افراد بی سواد یا بد اعتقاد را جهت معلوم کردن بخت خوب و بد یا کار مفید و بی سود به سوی خود فرا می خوانند؛ جهت استخاره و طالع بینی نزد چنین افرادی رفتن و سخن آنها را تصدیق کردن ناجائز و گناه کبیره است.

در احادیث پیامبر صلی الله علیه و آله و سلم برای کسانی که به چنین افرادی متوسل می شوند و سخنانشان را تصدیق می کنند وعید آمده است،آن حضرت صلی الله علیه و آله و سلم فرموده اند:

«مـن أتـی کاهنـا أو عرافـا فصـدقه بمـا یقـول فقـد کفـر بمـا أنـزل علـی محمـد صـلی الله علیه و سلم»[1]

کسـی کـه نـزد پیشـگو و طـالع بـین و کـاهن بـرود و سـخنان او را بـاور کنـد،گویا گفته ها و آموزه های پیامبر صلی الله علیه و آله و سلم را انکار کرده است.

خداونـد بـه همـه مـا توفیـق تمسـک بـه سـنت رسـول اکـرم صـلی الله علیـه و آلـه و سلم نصیب بفرماید و ما را از خرافات و بدعات دور نگه دارد.

آمین یا رب العالمین

تکمیل در مسجد نبوی علی صاحبه الصلاة والسلام

۸شعبان ۱٤۳۱ ه.ق،

مطابق ۲۹ تیر ۱۳۸۹ه.ش

---

[1] مسند احمد،حدیث شماره:۹۵۳۲